

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาในรูปแบบ และลักษณะการจัดการศึกษาทั่วไปในประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศในเอเชีย เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Document research) มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อการศึกษาในรูปแบบ และลักษณะการจัดการศึกษาทั่วไปในประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศในเอเชีย มหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่างคือ 1) มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) ประเทศสหรัฐอเมริกา 2) มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (Stanford University) ประเทศสหรัฐอเมริกา 3) มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ (National University of Singapore) (NUS) ประเทศสิงคโปร์ 4) มหาวิทยาลัยมาลายา (University of Malaya) ประเทศมาเลเซีย 5) มหาวิทยาลัยโตเกียว (The University of Tokyo) ประเทศญี่ปุ่น และ 6) มหาวิทยาลัยหลิงนาน (Lingnan University) ประเทศจีน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ข้อมูลจากการศึกษาเป็นวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยมีผลการศึกษาดังนี้

ผลการศึกษาวิจัย

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาโดยแยกตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้

1. ด้านจุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของการศึกษาทั่วไปประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชีย
2. ด้านโครงสร้างและหลักสูตรของการศึกษาทั่วไปของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชีย
3. ด้านรูปแบบและลักษณะของรายวิชาในการศึกษาทั่วไปของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชีย
4. ด้านข้อกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการศึกษาทั่วไปของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชีย
5. ด้านตัวอย่างรายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรการศึกษาทั่วไปของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชีย

โดยผู้วิจัยสรุปในรูปแบบของตารางเปรียบเทียบระหว่างมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ 15 – 21 ดังนี้

ตารางที่ 15 สรุปด้านจุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของการศึกษาทั่วไปประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชีย

ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศในเอเชีย			
Harvard University	Stanford University	National University of Singapore	Lingnan University	Tokyo University	University of Malaya
<p>1. เพื่อเตรียมให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปเป็นประชากรที่ดีในสังคม</p> <p>2. เพื่อให้ นักศึกษามีความเข้าใจ และมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และค่านิยมของสังคม</p> <p>3. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับ สภาพการณ์ ที่เปลี่ยนแปลงของ</p>	<p>1. เพื่อให้ นักศึกษาได้มีความรู้กว้างในสาขาวิชาอื่นๆทั้งใน ด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์กายภาพ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ และเทคโนโลยี</p> <p>2. เพื่อเตรียมความพร้อมของนักศึกษาในการเป็นส่วนหนึ่งของ สมาชิกในสังคม</p>	<p>1. เป็นหลักสูตรที่ นักศึกษาเมื่อเรียนแล้ว จะต้อง มีความรู้ความสามารถที่ กว้างไกลในศาสตร์ อื่นๆนอกเหนือจาก ศาสตร์ที่เป็นวิชาชีพ ของตนเอง</p> <p>2. เป็นหลักสูตรที่ทำให้ บุคคลมีคุณภาพ และมีสติปัญญา อยู่ใน ระดับสูงรวมถึงสามารถ นำสิ่งที่ได้เรียนมาไปใช้ ประโยชน์ได้จริงใน ชีวิตประจำวันหรือทำ</p>	<p>1. เพื่อสนับสนุน ให้ นักศึกษาได้ฝึกพัฒนา ความสามารถทางด้าน สติปัญญา และ จินตนาการได้อย่าง อิสระเสรี</p> <p>2. เพื่อให้ นักศึกษาได้ตระหนักถึงคุณค่าใน ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม ของ ตนเองได้เทียบเท่ากับ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของผู้อื่น</p>	<p>ส่งเสริมการสำรวจ ค้นคว้าความจริงอย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิต ด้วยการไม่ยึดติดกับความรู้ ต่างๆรอบตัว</p>	<p>จุดมุ่งหมายของการศึกษาทั่วไปคือเพื่อตอบสนอง ต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning outcome) ทั้ง 8 คุณลักษณะดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Knowledge 2. Practical Skill 3. Social Skill and Responsibility 4. Values, Attitudes and Professionalism 5. Communication, Leadership and Team Skill

ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศในเอเชีย			
Harvard University	Stanford University	National University of Singapore	Lingnan University	Tokyo University	University of Malaya
<p>สังคมอย่างรวดเร็วและสามารถพัฒนาความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นให้เป็นไปในทางที่สร้างสรรค์ได้</p> <p>4. เพื่อให้นักศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักจริยธรรม รู้ว่าสิ่งใดที่ควรทำและสิ่งใดไม่ควรทำ</p>		<p>ให้ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานในอนาคตได้ (ต่อ)</p>	<p>3. เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงวิถีชีวิตในสังคมยุคปัจจุบัน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ซึ่งจะมีผลต่อกันและกันทั้งโลกที่ซึ่งบุคคลจำเป็นต้องใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันและมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน</p> <p>4. เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาความเข้าใจในความรับผิดชอบของบุคคลในการใช้สิทธิตามระบบประชาธิปไตย รวมทั้งปฏิบัติตามสิทธิต่างๆ ที่ตนมีได้</p>		<p>6. Problem solving and Scientific Skill</p> <p>7. Information management and Life long learning Skill</p> <p>8. Managerial and entrepreneurial skills</p>

ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศในเอเชีย			
Harvard University	Stanford University	National University of Singapore	Lingnan University	Tokyo University	University of Malaya
			<p>อย่างถูกต้อง</p> <p>5. เพื่อเป็นแนวทางให้นักศึกษาได้พัฒนาคุณลักษณะทางด้านสติปัญญาและสนับสนุนให้นักศึกษามีคุณลักษณะของความยุติธรรมเทียบกับคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจิตวิญญาณ</p>		

ตารางที่ 16 สรุปด้านชื่อเรียกโครงสร้างและหลักสูตรของการศึกษาทั่วไปของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชีย

ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศในเอเชีย			
Harvard University	Stanford University	National University of Singapore	Lingnan University	Tokyo University	University of Malaya
General Education Program	General Education Requirement (GER)	General Education Modules (GEM)	General Education Program	Integrative Course	University Course

ตารางที่ 17 สรุปด้านลักษณะโครงสร้างและหลักสูตรของการศึกษาทั่วไปของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชีย

ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศในเอเชีย			
Harvard University	Stanford University	National University of Singapore	Lingnan University	Tokyo University	University of Malaya
<p>ประกอบด้วย</p> <p>1. กลุ่มวิชาเฉพาะ (The concentration curriculum)</p> <p>1. กลุ่มวิชาเลือก (The Elective curriculum)</p> <p>2. กลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป (The General Education)</p>	<p>ประกอบด้วย</p> <p>1. Writing and Rhetoric Requirement</p> <p>2. The Language Requirement</p> <p>3. The General Education Requirement</p> <p>4. The Requirement of Major</p>	<p>ประกอบด้วย 2 หลักสูตร เฉพาะศึกษาทั่วไปเท่านั้นคือ</p> <p>1. General Knowledge Modules</p> <p>2. Mode of Inquiry Modules</p>	<p>ประกอบด้วย</p> <p>1. วิชาบังคับแกน (Core Curriculum)</p> <p>1. วิชาเอก (Major Discipline)</p> <p>3. วิชาภาษาอังกฤษ (English Language)</p> <p>4. วิชาภาษาจีน (Chinese Language / Putonghua)</p> <p>5. วิชาเลือกเสรี (Free Electives)</p>	<p>ประกอบด้วย</p> <p>1. Junior Division (กลุ่มวิชาศึกษาทั่วไปสังกัดอยู่ใน Division นี้)</p> <p>2. Senior Division</p> <p>3. The Graduate School of Arts and Science</p>	<p>ประกอบด้วย</p> <p>1. University course</p> <p>2. Core Course Program (Compulsory course + elective course)</p> <p>2. Non – core course</p>

ตารางที่ 18 แสดงถึงโครงสร้างหลักสูตรของรายวิชาศึกษาทั่วไปของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชียเมื่อจำแนกตามลักษณะการจัดหลักสูตรของศึกษาทั่วไป

ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศในเอเชีย			
Harvard University	Stanford University	National University of Singapore	Lingnan University	Tokyo University	University of Malaya
หลักสูตรแบบบังคับร่วม	หลักสูตรบังคับกระจายแบบบังคับหน่วยกิตเลือกรายวิชาเอง	หลักสูตรบังคับกระจายแบบบังคับหน่วยกิตเลือกตามคณะวิชากำหนด	หลักสูตรบังคับกระจายแบบบังคับบางวิชาเลือกบางวิชา	หลักสูตรแบบบังคับร่วม	หลักสูตรบังคับกระจายแบบบังคับหน่วยกิตเลือกตามคณะวิชากำหนด

ตารางที่ 19 สรุปด้านรูปแบบและลักษณะของรายวิชาในการศึกษาทั่วไปของสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชีย

ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศในเอเชีย			
Harvard University	Stanford University	National University of Singapore	Lingnan University	Tokyo University	University of Malaya
<p>มีลักษณะเป็นกลุ่มวิชาประกอบไปด้วย 8 กลุ่มวิชาดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aesthetic and Interpretive Understanding 2. Culture and Belief 3. Empirical and Mathematical Reasoning 	<p>มีลักษณะเป็นกลุ่มวิชาประกอบไปด้วย 3 กลุ่มวิชาหลักคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่มวิชา Introduction to the Humanities 2. กลุ่มวิชา Disciplinary Breadth <p>ประกอบด้วยรายวิชาในกลุ่มย่อยดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Engineering and Applied Sciences - Humanities Mathematics 	<p>แบ่งเป็น 4 กลุ่มวิชาโดยนักศึกษาที่จะเรียนกลุ่มวิชาใดขึ้นอยู่กับสังกัดคณะที่นักศึกษาสังกัดอยู่เป็นสำคัญ และจำแนกตามหลักสูตร General Knowledge Modules และ Mode of Inquiry Modules</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่มวิชา A : Science and Technology (IKC) 	<p>มีลักษณะเป็นกลุ่มวิชาประกอบไปด้วย 4 กลุ่มวิชาดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่มวิชา A : Rational Thinking 2. กลุ่มวิชา B : Values in Society 3. กลุ่มวิชา C : Cultures and Ideas 4. กลุ่มวิชา D : Science 	<p>ประกอบด้วย 3 กลุ่มวิชาดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Foundation Course 2. Integrative Course <p>ประกอบด้วยกลุ่มวิชาดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - Group A: Ideas and Arts - Group B: International and Area Studies 	<p>ประกอบด้วยกลุ่มวิชาบังคับ 5 กลุ่มวิชาคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Information Skills 2. Islamic & Asian Civilization 3. Ethnic Relations 4. Fundamental English 5. Entrepreneurial Skills <p>และรายวิชาเสริมหลักสูตรคือ</p>

ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศในเอเชีย			
Harvard University	Stanford University	National University of Singapore	Lingnan University	Tokyo University	University of Malaya
4. Ethical Reasoning 5. Science of Living Systems 6. Science of the Physical Universe 7. Societies of the World 8. United States in the World	- Natural Sciences - Social Sciences 3. Education for Citizenship ประกอบด้วยรายวิชาในกลุ่มย่อยดังนี้ - Ethical Reasoning - The Global Community - American Cultures - Gender Studies	2. กลุ่มวิชา A : Science and Technology (KMI) 3. กลุ่มวิชา B : Humanities and Social Sciences (IKC) 4. กลุ่มวิชา B : Humanities and Social Sciences (KMI)		- Group C: Society and Institutions - Group D: Man and Environment - Group E: Matter and Life - Group F: Mathematical and Information Sciences	6. Co – Curriculum Course ประกอบไปด้วย 3 กลุ่มวิชาคือ 6.1 Sports – based course 6.2 Culture –based course 6.3 Academic – based course 7. Elective course จากวิชาในสังกัดคณะ/วิชาเอก

ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศในเอเชีย			
Harvard University	Stanford University	National University of Singapore	Lingnan University	Tokyo University	University of Malaya
				3.Topical Course ประกอบด้วย 2 วิชา คือ - Thematic Lectures - Seminars	8.Elective course จาก คณะอื่นๆ

ตารางที่ 20 สรุปด้านข้อกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการศึกษาทั่วไปของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชีย

ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศในเอเชีย			
Harvard University	Stanford University	National University of Singapore	Lingnan University	Tokyo University	University of Malaya
นักศึกษาจะต้องเรียนทั้งหมด 8 กลุ่มวิชาให้ผ่านอย่างน้อยกลุ่มวิชาละ 1 รายวิชา (เฉพาะรายวิชาที่นับหน่วยกิต) และในกรณีเทียบโอนจากหลักสูตรเก่า นักศึกษาต้องเคยเรียนวิชาที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันกับวิชาในกลุ่มใหม่ให้ผ่านอย่างน้อย 1 รายวิชา จึงจะสามารถเรียนในกลุ่มวิชาใหม่	นักศึกษาจะต้องเรียนวิชาในศึกษาทั่วไปรวมแล้วทั้งหมด 30 หน่วยกิต จากกลุ่มวิชาต่างๆที่กำหนดให้โดยแต่ละกลุ่มวิชามีหน่วยกิตขั้นต่ำดังต่อไปนี้ 1.กลุ่มวิชา Introduction to the Humanities แบ่งสอนเป็น 3 ช่วงเวลาคือ	ข้อกำหนดในการเรียนศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยจะดูจากขณะที่นักศึกษาสังกัดเป็นสำคัญ โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1.วิชากลุ่ม A : เป็นกลุ่มวิชาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาที่เรียนในกลุ่มวิชา A ต้องต้องเป็นนักศึกษาที่อยู่ใน	นักศึกษาในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษานิยม (ยกเว้นนักศึกษาในวิชาเอกภาษา อังกฤษ ศึกษาศาสตร์ และปรัชญา) จะต้องเรียนวิชาศึกษาทั่วไปเป็นจำนวนทั้งสิ้น 3 ภาคการศึกษา โดยจะต้องลงเรียนวิชาในกลุ่ม A ทุกภาค การศึกษา ควบคู่ไปกับกลุ่มวิชา B, C และ D	นักศึกษาในระดับ Junior Division ทุกคนต้องเรียนใน 3 กลุ่มวิชาดังต่อไปนี้ 1.Foundation Course 2.Integrative Course 3.Topical Course จึงจะสามารถเรียนในระดับ Senior Division ต่อไปได้	นักศึกษาจะต้องลงเรียนวิชาศึกษาทั่วไปซึ่งเป็นวิชาบังคับจำนวนทั้งสิ้น 5 กลุ่มวิชาคือ 1.Information Skills 2.Islamic & Asian Civilization 3.Ethnic Relations 4.Fundamental English 5.Entrepreneurial Skills และรายวิชาเสริมหลักสูตรคือ

ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศในเอเชีย			
Harvard University	Stanford University	National University of Singapore	Lingnan University	Tokyo University	University of Malaya
ของศึกษาทั่วไปได้	<p>- First – quarter course</p> <p>- second – quarter Course</p> <p>- third – quarter course</p> <p>กลุ่มวิชานี้จะต้องเรียนอย่างน้อย 1 รายวิชา หรือ 3 หน่วยกิตในแต่ละช่วงเวลา รวมจำนวนทั้งสิ้น 3 รายวิชาหรือ 9 หน่วยกิต</p>	<p>ก ลุ่ ม ค ณ ะ ม นุ ษ ย ศ า ส ต ร์ แ ล ะ สั ง ค ม ศ า ส ต ร์ ร ว ม ถึ ง ภ า ษ า ศ า ส ต ร์ แต่ต้องไม่ใช่นักศึกษาในกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หากนักศึกษาคนดังกล่าวลงเรียนในวิชากลุ่ม A วิชานั้นจะกลายเป็นโมฆะ และไม่นำมาคิดเป็นเกรดในวิชาศึกษาทั่วไป</p>	<p>เพื่อให้รวมแล้วครบ 9 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา รวมจำนวนหน่วยกิตในศึกษาทั่วไปที่ต้องเรียนทั้งหมดหลักสูตรคือ 27 หน่วยกิต</p> <p>ตัวอย่างการลงเรียนวิชาศึกษาทั่วไปเช่น</p> <p><u>ภาคการศึกษา 1/2553</u></p> <p>เรียนกลุ่มวิชา ABC</p> <p><u>ภาคการศึกษา 2/2553</u></p> <p>เรียนกลุ่มวิชา ACD</p> <p><u>ภาคการศึกษา 1/2554</u></p> <p>เรียนกลุ่มวิชา ABD</p>	<p>(ผู้วิจัยไม่สามารถสืบค้นต่อได้เพราะรายละเอียดข้อมูลของการลงเรียนในกลุ่มรายวิชาและจำนวนหน่วยกิตที่บังคับเป็นภาษาญี่ปุ่น)</p>	<p>6. Co – Curriculum Course</p> <p>ประกอบไปด้วย 3 กลุ่มวิชาคือ</p> <p>6.1 Sports – based course</p> <p>6.2 Culture – based course</p> <p>6.3 Academic – based course</p> <p>7. Elective course จากวิชาในสังกัดคณะ/วิชาเอก</p>

ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศในเอเชีย			
Harvard University	Stanford University	National University of Singapore	Lingnan University	Tokyo University	University of Malaya
	<p>2. กลุ่มวิชา Disciplinary Breadth</p> <p>ประกอบด้วย 5 กลุ่มรายวิชาคือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Engineering and Applied Sciences - Humanities - Mathematics - Natural Sciences - Social Sciences <p>นักศึกษาจะต้องเลือกเรียนอย่างน้อย 1 วิชาในแต่ละกลุ่มวิชาจาก</p>	<p>2.กลุ่มวิชา B : เป็นกลุ่มวิชาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์</p> <p>นักศึกษาที่เรียนในกลุ่มวิชา B ต้องเป็นกลุ่มคณะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แต่ต้องไม่ใช่นักศึกษาในกลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รวมถึงภาษาศาสตร์ หากนักศึกษาคณะดังกล่าวลงเรียนในวิชากลุ่ม B วิชานั้นจะกลายเป็นโมฆะ และไม่นำมาคิด</p>	<p>เป็นต้น</p> <p>(หมายเหตุ ภาคฤดูร้อนไม่นำวิชาศึกษาทั่วไปมาคิดหน่วยกิต)</p>		<p>8.Elective course จากคณะอื่นๆ</p> <p>ซึ่งรายวิชาเสริมหลักสูตรในข้อ 6 – 8 นักศึกษาทุกคนจะต้องลงเรียนโดยมีคณะเป็นผู้กำหนดรายวิชาต่างๆ และจำนวนหน่วยกิตให้ และให้นักศึกษาเป็นผู้เลือกเรียนเองได้เป็นบางวิชา แต่รวมทุกกลุ่มวิชาในข้อ 1 – 8 แล้วจะเรียนศึกษาทั่วไปทั้งหมด 15 – 20 หน่วยกิต ซึ่งไม่เท่ากันในแต่ละคณะทั้งนี้แล้วแต่คณะที่นักศึกษา</p>

ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศในเอเชีย			
Harvard University	Stanford University	National University of Singapore	Lingnan University	Tokyo University	University of Malaya
	<p>ทั้งหมด 5 กลุ่มวิชา รวมจำนวนวิชาทั้งหมดที่ต้องเรียนในกลุ่มนี้คืออย่างน้อย 5 วิชา หรือ 15 หน่วยกิต</p> <p>3.กลุ่มวิชา Education for Citizenship</p> <p>แบ่งเป็น 4 กลุ่มวิชาคือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ethical Reasoning - The Global Community - American Cultures - Gender Studies 	<p>เป็นเกรดในวิชาศึกษาทั่วไป</p> <p>นอกจากนี้นักศึกษาที่เรียนในกลุ่มวิชา Breath ของศึกษาทั่วไป จะมีข้อกำหนดคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักศึกษาจะต้องเรียนในกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไปที่สังกัดอยู่ในคณะหรือโรงเรียนอื่น (Faculty/school) ที่อยู่นอกเหนือจากวิชาในคณะหรือโรงเรียนของตนเอง 2. นักศึกษาจะต้องไม่ 			สังกัดเป็นสำคัญ

ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศในเอเชีย			
Harvard University	Stanford University	National University of Singapore	Lingnan University	Tokyo University	University of Malaya
	นักศึกษาจะต้องเลือกเรียนอย่างน้อย 2 รายวิชาหรืออย่างน้อย 6 หน่วยกิตจาก 4 กลุ่มรายวิชาข้างต้นโดย 2 วิชาที่เรียนจะต้องไม่ได้อยู่ในกลุ่มวิชาเดียวกัน	เรียนในหลักสูตรเป็นได้ทั้งวิชาของกลุ่ม A และกลุ่ม B ในกลุ่มศึกษาทั่วไปอื่น ๆ ที่สังกัดคณะหรือโรงเรียนของตนเอง 3. สำหรับนักศึกษาจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์วิชาที่เรียนในศึกษาทั่วไปจะต้องไม่ใช่วิชาที่อยู่ในหลักสูตรของ CELC (Center for English Language Communication)			

ตารางที่ 21 สรุปด้านตัวอย่างรายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรการศึกษาทั่วไปของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชีย

ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศในเอเชีย			
Harvard University	Stanford University	National University of Singapore	Lingnan University	Tokyo University	University of Malaya
<ul style="list-style-type: none"> - Anthropology - Astronomy - Business Studies - Molecular and Cellular Biology - Psychology - Stem Cell and Regenerative Biology - Visual and Environmental Studies - Women, Gender, and Sexuality 	<ul style="list-style-type: none"> - Gender and Sexuality in Chinese Cinema - Environmental Regulation and Policy - What is Nanotechnology? - Visual Thinking - 18th-Century Art in Europe - Popular Culture and American Nature - Chinese Women's History 	<ul style="list-style-type: none"> - Environmental Biology - Physical Questions in Everyday Life - China in The Twenty-first-Century - Chinese Music, Language and Literature - Thinking, Reasoning, and Inquiry - Film and History - Problem Solving for Computing - Food and Health 	<ul style="list-style-type: none"> - Reading Great Social Thinkers - Logic and Critical Thinking - Morality and Markets - Entrepreneurship - The Making of the Modern World - Economics of Culture and Creativity - Hong Kong Popular Culture - Science of Life - China Through the Eyes of the West 	<ul style="list-style-type: none"> - Foreign Languages - Humanities - Social Sciences - Material Sciences - Life Sciences - Human Sciences - Introductory Seminars - Thematic Lectures - Seminars 	<ul style="list-style-type: none"> - Information Skills - Islamic & Asian Civilization - Ethnic Relations - Fundamental English – Basic - Entrepreneurship Culture - Effective Presentation Skills - Professional Writing in English

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลโดยดูจากวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยเป็นหลักซึ่งสามารถแยกเป็นการอภิปรายในแต่ละด้านดังนี้

จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ในการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชีย

ด้านจุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของการศึกษาทั่วไปประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชีย จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษาทั่วไปประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชียนั้นเมื่อจำแนกออกตามประเภทต่างๆ 5 ประเภทคือ เชิงความรู้กว้าง เชิงความเข้าใจ เชิงประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เชิงวัฒนธรรม คุณธรรม จริยธรรม และเชิงทักษะนั้น จะพบว่ามหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด มหาวิทยาลัยหลิงน่าน และมหาวิทยาลัยมาลายาจะมีจุดมุ่งหมายครบทุกประเภทข้างต้น ในขณะที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ และมหาวิทยาลัยโตเกียวจะมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาทั่วไปเพียง 4 ประเภทโดยขาดวัตถุประสงค์ในเชิงวัฒนธรรม คุณธรรม จริยธรรม แต่อย่างไรก็ตามทั้ง 3 มหาวิทยาลัยดังกล่าวจะมีวัตถุประสงค์เหมือนกันคือมุ่งต้องการให้นักศึกษามีความรู้กว้างในศาสตร์สาขาอื่นๆ มุ่งเน้นในการแสวงหาความรู้ และการเป็นส่วนหนึ่งในสังคมรวมถึงนำความรู้ที่ได้มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพในชีวิตประจำวัน ซึ่งวัตถุประสงค์ดังกล่าวไม่แตกต่างจากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด มหาวิทยาลัยหลิงน่าน และมหาวิทยาลัยมาลายา

จากวัตถุประสงค์ในการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยต่างๆข้างต้นเมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาทั่วไปของประเทศไทยแล้วล้วนแล้วแต่ตอบสนองตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาทั่วไปตามแนวคิดของไพฑูรย์ สินลารัตน์ และทองอินทร์ วงศ์โสธร (2526 อ้างถึงในไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2549) ซึ่งได้ประมวลจุดมุ่งหมายหลักๆ ของการศึกษาทั่วไปไว้ว่า ศึกษาทั่วไปมุ่งหวังเรื่องความเรียงปัญญาให้ผู้เรียนมีสติปัญญาปราดเปรื่อง มีความเป็นเสรี (Liberate the Mind) พัฒนาความคิดจิตใจให้เป็นอิสระ (วิจิตร ศรีสอาน, 2524 อ้างถึงในไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2549) (To be Free and Enlarge the Mind) มีสติ-ปัญญาแตกฉาน เจียวยศ ลึกซึ้ง และวิเคราะห์วิจารณ์ พร้อมทั้งใฝ่ใจใคร่รู้เป็นนิจ มุ่งความสัมพันธ์ระหว่างศาสตร์และศาสตร์กับสังคม โดยเฉพาะสาขาใหญ่ๆ คือ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องรู้และเห็นถึงความสัมพันธ์และความแตกต่างของศาสตร์ทั้ง 3 ซึ่งจะเห็นได้จากลักษณะรายวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยต่างๆที่ผู้วิจัยทำการศึกษาจะพบว่ารายวิชาจะมีลักษณะของความสัมพันธ์ในศาสตร์ที่สำคัญๆคือ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มุ่งหวังเรื่องความสมดุล (Balancing) โดยผู้เรียนจะต้องศึกษากับวิชาชีพหรือสาขาวิชาอื่นๆ และความรู้อื่นๆ ด้วยเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในคนและแนวคิดของอาชีพ

อื่น อีกทั้งเป็นการเสริมความรู้ให้กว้างขึ้น (Counter Over Specialization) มุ่งความเป็นพลเมืองดี (Good Citizenship) เป้าหมายของการศึกษาคือการสร้างความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ร่วมในกิจกรรมสาธารณะ เข้ากับสังคมได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรมและจริยธรรม (Civic and Moral Responsibility) และมีความสามารถในการสื่อความหมายด้วย ซึ่งวัตถุประสงค์ในข้อนี้จะเห็นได้ชัดจากวัตถุประสงค์ของศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยมาลายาที่เน้นเรื่องภาษาและการสื่อสารเป็นวัตถุประสงค์หนึ่งสำคัญ มุ่งความรู้เพื่อประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (Functional) เป็นการศึกษาที่มีประโยชน์กับชีวิตประจำวัน และมีประโยชน์แก่คนจำนวนมาก เช่น ความเป็นอยู่อันดีในครอบครัว สุขภาพ พลศึกษา ศิลปการพูด ศิลปะและวรรณคดี สุขภาพจิต เศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน เป็นต้น มุ่งความสัมพันธ์กับสังคมและท้องถิ่น (Relevance) เป็นการให้ความรู้ และแนวคิดแก่ผู้เรียนในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเข้าใจมรดกทางวัฒนธรรมของสังคม ความเป็นมา พัฒนาการและปัญหาต่างๆ ที่สังคมกำลังเผชิญอยู่ เพื่อจะได้หาทางแก้ไขและพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้าขึ้นเรื่อย และประการสุดท้ายคือมุ่งความเป็นพื้นฐานของวิชาอื่นๆ แม้ไม่ใช่จุดมุ่งหมายหลักและวิชาการศึกษาทั่วไปจะถูกนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของพื้นฐานวิชาชีพอื่นๆ ด้วย

ใกล้เคียงกับจุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไปตามแนวคิดของ พงษ์ สะเพียรชัย (2535) ที่ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษาทั่วไปโดยไว้ว่าเพื่อฝึกฝนความสามารถทางสมอง รู้จักใฝ่รู้ ใฝ่คิดในหลักการใช้เหตุผล สามารถวิเคราะห์ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของศาสตร์ต่างๆ เกิดดุลยภาพแห่งความรู้ รู้กว้างในสาขาอื่นๆ และรู้อย่างลึกซึ้ง เป็นพลเมืองที่ดีมีน้ำใจ และมีวิถีชีวิตได้อย่างมีความสุข เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน สอนคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ และเพื่อฝึกฝนให้มีเหตุผลที่ถูกต้อง มีหลักตรรกศาสตร์

จากวัตถุประสงค์ของศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชียจะสอดคล้องกับแนวคิดของศึกษาทั่วไปในประเทศไทยดังข้างต้นแล้ว วัตถุประสงค์ดังกล่าวยังสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาทั่วไปตามความหมายของทบวงมหาวิทยาลัยของไทย (2541) ที่สรุปถึงวัตถุประสงค์ของศึกษาทั่วไปได้ดังนี้

1. มีความรู้กว้างในศาสตร์สาขาวิชาต่างๆ และมองเห็นความสัมพันธ์และความเกี่ยวข้องประสานกันของสาขาวิชาต่างๆ
2. มีความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
3. ให้มีปัญญา รู้จักคิด วิเคราะห์ วิจัย มีความคิดริเริ่ม รักความก้าวหน้า มองเห็นการณ์ไกลอย่างมีโลกทัศน์ และเป็นตัวของตัวเอง

4. รู้จักตนเอง เข้าใจสังคม มองเห็นปัญหาในสังคมพร้อมที่จะรับผิดชอบและแก้ไขปัญหาของตนเอง ผู้อื่น ได้เหมาะสมและสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
5. เห็นคุณค่าและสุนทรียภาพในศิลปวัฒนธรรม ประเพณี

นอกจากนี้วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ยังสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาทั่วไปในประเทศไทย ตามแนวคิดของไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2550) ซึ่งกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาทั่วไปไว้ว่าจะสามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภทใหญ่คือ จุดมุ่งหมายในเชิงความรู้กว้าง เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีความรู้พื้นฐานสำหรับเรียนวิชาอื่น ๆ ต่อไป จุดมุ่งหมายในเชิงความเข้าใจ เพื่อให้ให้นักศึกษามีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น มีความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมโลกและนานาชาติ รู้และเข้าใจตนเองและผู้อื่น จุดมุ่งหมายในเชิงประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ให้นักศึกษานำความรู้ที่ได้มาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ จุดมุ่งหมายในเชิงวัฒนธรรม/คุณธรรม/จริยธรรม เพื่อให้ให้นักศึกษามีความรู้และตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และจุดมุ่งหมายในเชิงทักษะ เพื่อให้ นักศึกษา รู้จักคิดวิเคราะห์ มีความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหา รวมถึงมีความสามารถในการสื่อสารได้ดี

ดังนั้นจากการศึกษาเปรียบเทียบในข้างต้นจะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ของการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชีย และประเทศไทยไม่มีความแตกต่างกัน โดยมุ่งให้ผู้เรียนเป็นบัณฑิตที่มีความรู้กว้างในศาสตร์สาขาอื่นนอกเหนือจากวิชาชีพตนเองรวมถึงสามารถนำความรู้ที่มีไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

โครงสร้างและหลักสูตรของการศึกษาทั่วไปของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชีย

ด้านโครงสร้างและหลักสูตรของการศึกษาทั่วไปของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชีย จากการศึกษาพบว่าเมื่อจำแนกเป็น 2 รูปแบบคือ แบบบังคับร่วม และแบบบังคับกระจาย โดยมหาวิทยาลัยที่จัดหลักสูตรแบบบังคับร่วม (Core program) ได้แก่ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด และมหาวิทยาลัยโตเกียว และมหาวิทยาลัยที่จัดหลักสูตรแบบบังคับกระจาย (Distribution Requirement) คือ มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ มหาวิทยาลัยหลิงนาน และมหาวิทยาลัยมาลายา ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ การจัดหลักสูตรศึกษาทั่วไปในประเทศไทยแล้วพบว่ามีความคล้ายคลึงกัน โดยมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่มีการจัดหลักสูตรศึกษาทั่วไปแบบบังคับร่วม ได้แก่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยราชภัฏ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2550) ซึ่งการจัดหลักสูตรในลักษณะนี้จะมีจุดมุ่งหมายหลักคือให้นักศึกษาที่เรียนในมหาวิทยาลัยเดียวกันมีความรู้ ความเข้าใจ ค่านิยม และทักษะที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน เพื่อบัณฑิตที่จบไปจะได้มีคุณลักษณะที่เป็นจุดร่วมเดียวกัน เพื่อให้เห็นภาพของหลักสูตรแบบบังคับร่วม (Core program) ที่ชัดเจนมากขึ้น ผู้วิจัยได้

เปรียบเทียบหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไประหว่างมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดกับมหาวิทยาลัยทักษิณ ดังตารางที่ 22 นี้

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบหลักสูตรแบบบังคับร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด
ประเทศสหรัฐอเมริกาและมหาวิทยาลัยทักษิณ ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด	มหาวิทยาลัยทักษิณ
หลักสูตรประกอบไปด้วย 8 กลุ่มวิชาที่นักศึกษาจะต้องเรียนอย่างน้อย 1 รายวิชา (นับเฉพาะวิชาที่คิดเกรด) ในกลุ่มต่างๆ ดังนี้ (รวมแล้วเรียนอย่างน้อย 8 รายวิชา)	มหาวิทยาลัยจัดหลักสูตรสำหรับนักศึกษาที่จะต้องเรียนเหมือนกันทั้งหมด รวม 32 หน่วยกิต ดังนี้
1. Aesthetic and Interpretive Understanding	1. กลุ่มภาษา 12 หน่วยกิต
2. Culture and Belief	1.1 ภาษาบังคับ 9 หน่วยกิต
3. Empirical and Mathematical Reasoning	ภาษาไทย 3 หน่วยกิต
4. Ethical Reasoning	ภาษาอังกฤษ 1 3 หน่วยกิต
5. Science of Living Systems	ภาษาอังกฤษ 2 3 หน่วยกิต
6. Science of the Physical Universe	1.2 ภาษาเลือกจาก
7. United States in the World	รายวิชาต่างๆต่อไปนี้ 3 หน่วยกิต
	ภาษาไทย 2 3 หน่วยกิต
	ภาษาอังกฤษ 3 3 หน่วยกิต
	ภาษามลายู 3 หน่วยกิต
	ภาษาญี่ปุ่น 3 หน่วยกิต
	ภาษาจีน 3 หน่วยกิต
	ภาษาฝรั่งเศส 3 หน่วยกิต
	ภาษาเยอรมัน 3 หน่วยกิต
	2. กลุ่มมนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต
	มนุษย์กับสารนิเทศ 2 หน่วยกิต
	มนุษย์กับสุนทรียภาพ 2 หน่วยกิต
	มนุษย์กับจริยธรรม 2 หน่วยกิต
	3. กลุ่มสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต
	มนุษย์กับการเปลี่ยนแปลง 2 หน่วยกิต
	มนุษย์กับการพัฒนา 2 หน่วยกิต
	มนุษย์กับการจัดการ 2 หน่วยกิต

มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด	มหาวิทยาลัยทักษิณ
	4. กลุ่มวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ 7 หน่วยกิต เทคโนโลยีสารสนเทศ 3 หน่วยกิต มนุษย์กับวิทยาศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม 2 หน่วยกิต มนุษย์กับการพัฒนา สิ่งแวดล้อม 2 หน่วยกิต 5. กลุ่มพลศึกษา 1 หน่วยกิต เลือกเรียนวิชากิจกรรมพลศึกษา

สำหรับหลักสูตรแบบบังคับกระจายเมื่อแยกตามแต่ละประเภทแล้วจะพบว่ามหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด และมหาวิทยาลัยหลิงนานมีการจัดหลักสูตรศึกษาทั่วไปเช่นเดียวกันกับคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง และคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2550) คือลักษณะหลักสูตรเป็นแบบบังคับหน่วยกิตเลือกรายวิชาเอง โดยมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ดจะกำหนดกลุ่มวิชาในศึกษาทั่วไปไว้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือกลุ่ม Introduction to the Humanities, Disciplinary Breadth และ Education for citizenship และจะมีกลุ่มวิชาย่อยให้นักศึกษาเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจได้เต็มที่โดยมหาวิทยาลัยจะกำหนดหน่วยกิตของแต่ละกลุ่มวิชาไว้ในขณะที่มหาวิทยาลัยหลิงนานแบ่งเป็น 4 กลุ่มวิชาหลักคือ กลุ่มวิชา A : Rational Thinking กลุ่มวิชา B : Values in Society กลุ่มวิชา C : Cultures and Ideas และกลุ่มวิชา D : Science โดยนักศึกษาจะต้องเรียนวิชาในศึกษาทั่วไปจำนวน 3 ภาคการศึกษาโดยสามารถเลือกเรียนวิชาใดก็ได้แต่มีข้อกำหนดว่าใน 3 ภาคการศึกษานั้นจะต้องเรียนวิชาในกลุ่ม A เป็นหลัก และเรียนคู่กับกลุ่มวิชาอื่นๆให้ครบ 9 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา เช่น ภาคเรียนที่ 1 เรียนวิชาในกลุ่ม ABC รวม 9 หน่วยกิต ภาคเรียนที่ 2 เรียนวิชาในกลุ่ม ABD รวม 9 หน่วยกิต และภาคเรียนที่ 3 เรียนวิชาในกลุ่ม ACD รวม 9 หน่วยกิต และเรียนรวมทั้งหมด 27 หน่วยกิต จึงจะครบตามข้อกำหนดในหลักสูตรศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยหลิงนานซึ่งในแต่ละกลุ่มวิชา A B C และ D ก็จะมีรายวิชาที่กำหนดให้ไว้

เช่นเดียวกับคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีการกลุ่มวิชาในศึกษาทั่วไปเป็น 2 กลุ่มวิชา คือกลุ่มสังคมศาสตร์ และกลุ่มมนุษยศาสตร์ และแต่ละกลุ่มวิชากำหนดให้เลือก 2 วิชาจากวิชาที่กำหนดให้ในแต่ละกลุ่ม โดยต้องมีหน่วยกิตรวมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนผู้วิจัย

ได้แสดงตารางเปรียบเทียบตัวอย่างกลุ่มวิชาในศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด มหาวิทยาลัยหลิงหนาน และคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบรูปแบบการจัดหลักสูตรศึกษาทั่วไปแบบบังคับกระจาย แบบ
บังคับหน่วยกิตเลือกรายวิชาเองของมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด
มหาวิทยาลัยหลิงหนาน และคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด	มหาวิทยาลัยหลิงหนาน	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
<p>- <u>กลุ่มวิชา Introduction to the Humanities</u> นักศึกษาเรียนวิชาในกลุ่มนี้เป็นจำนวน 3 วิชา รวมจำนวน 9 หน่วยกิต</p> <p>- <u>กลุ่มวิชา Disciplinary Breadth</u> ประกอบด้วย 5 กลุ่มวิชาย่อย ซึ่งนักศึกษาจะต้องเรียนทั้ง 5 กลุ่มวิชา กลุ่มละ 1 วิชา รวมจำนวน 15 หน่วยกิต</p> <p>- <u>กลุ่มวิชา Education for citizenship</u> ประกอบด้วย 4 กลุ่มวิชาย่อย ซึ่งนักศึกษาจะเลือกเรียน 2 กลุ่มวิชา กลุ่มละ 1 วิชา รวมจำนวน 6 หน่วยกิต</p>	<p>ประกอบไปด้วย 4 กลุ่มวิชาดังนี้</p> <p>1. <u>กลุ่มวิชา A : Rational Thinking</u> ประกอบไปด้วย 6 รายวิชา นักศึกษาเลือกเรียน 3 วิชา จากในกลุ่มวิชานี้</p> <p>2. <u>กลุ่มวิชา B : Values in Society</u> ประกอบไปด้วย 20 รายวิชา นักศึกษาเลือกเรียน 2 วิชา จากในกลุ่มวิชานี้</p> <p>3. <u>กลุ่มวิชา C : Cultures and Ideas</u> ประกอบไปด้วย 41 รายวิชา นักศึกษาเลือกเรียน 2 วิชา จากในกลุ่มวิชานี้</p> <p>4. <u>กลุ่มวิชา D : Science</u> ประกอบไปด้วย 9 รายวิชา นักศึกษาเลือกเรียน 2 วิชา จากในกลุ่มวิชานี้</p>	<p>- <u>กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์</u> นักศึกษาเลือกเรียนวิชาใดๆ 2 วิชาจากวิชาที่กำหนดไว้จำนวน 6 หน่วยกิต</p> <p>- <u>กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์</u> นักศึกษาเลือกเรียนวิชาใดๆ 2 วิชาจากวิชาที่กำหนดไว้จำนวน 6 หน่วยกิต</p>

การจัดหลักสูตรแบบบังคับหน่วยกิตเลือกตามคณะวิชากำหนดมหาวิทยาลัยที่มีการจัดหลักสูตรของการศึกษาทั่วไปตามแนวคิดนี้คือมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ และมหาวิทยาลัยมาลายา ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่มีการจัดหลักสูตรแบบนี้ได้แก่ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยการจัดแบบนี้คณะจะมีอิสระในการเลือกวิชาศึกษาทั่วไปด้วยตนเอง เมื่อนักศึกษาเข้าเรียนก็จะเจอ

รายวิชาต่างๆไว้คงที่ตายตัว มียืดหยุ่นบ้างเล็กน้อย บางรายวิชาจะเป็นวิชาของคณะที่จัดไว้ ในขณะที่บางวิชาก็จะเป็นวิชาที่นักศึกษาเป็นผู้เลือกเรียนเอง ซึ่งวิชาเหล่านี้ก็จะเป็นวิชาของแต่ละคณะนั้นๆ โดยมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์จะมีการกำหนดคณะที่นักศึกษาสังกัดเป็นกฎระเบียบข้อหนึ่งในการเลือกเรียนวิชาของการศึกษาทั่วไปด้วย นั่นหมายความว่าวิชาที่นักศึกษาจะสามารถเรียนในการศึกษาทั่วไปได้ต้องเป็นวิชาที่ไม่ตรงกับวิชาในคณะของตนเอง ในที่นี้ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างเปรียบเทียบให้เห็นความชัดเจนมากขึ้นระหว่างหลักสูตรศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ ประเทศสิงคโปร์ มหาวิทยาลัยมาลายา ประเทศมาเลเซีย และคณะโบราณคดี สาขาวิชาโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ประเทศไทย (โดยหลักสูตรดังกล่าวของมหาวิทยาลัยศิลปากรสำหรับนักศึกษาที่จะเข้าเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 เป็นต้นไป) ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบหลักสูตรศึกษาทั่วไปแบบบังคับหน่วยกิตเลือกตามคณะวิชากำหนดของมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์
มหาวิทยาลัยมาลายา และมหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์	มหาวิทยาลัยมาลายา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
<p>นักศึกษาจะต้องเรียนวิชาในกลุ่มศึกษาทั่วไปรวมจำนวนทั้งสิ้น 20 หน่วยกิต โดยจะแบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ</p> <p>1. General Education 8 หน่วยกิต</p> <p>2. Singapore Studies 4 หน่วยกิต</p> <p>3. Breadth 8 หน่วยกิต</p> <p>โดยกลุ่มวิชาดังกล่าวข้างต้น คณะจะกำหนดรายวิชาไว้ในบางส่วนและนักศึกษาจะเลือกเองในบางส่วนจากกลุ่มวิชาต่างๆดังนี้</p> <p>1. Group A – Science & Technology (Information & Knowledge, IKC)</p> <p>2. Group A – Science & Technology (Knowledge & Modes of Inquiry, KMI)</p> <p>3. Group B – Humanities & Social Sciences (Information & Knowledge, IKC)</p> <p>4. Group B – Humanities & Social Sciences (Knowledge & Modes of Inquiry, KMI)</p>	<p>นักศึกษาจะต้องลงเรียนวิชาศึกษาทั่วไปซึ่งเป็นวิชาบังคับจำนวนทั้งสิ้น 5 กลุ่มวิชา รวมจำนวน 15 – 20 หน่วยกิต คือ</p> <p>1.Information Skills 1 หน่วยกิต</p> <p>2.Islamic & Asian Civilization 2 หน่วยกิต</p> <p>3.Ethnic Relations 2 หน่วยกิต</p> <p>4.Fundamental English 2 หน่วยกิต</p> <p>5.Entrepreneurial Skills</p> <p>และรายวิชาเสริมหลักสูตรคือ</p> <p>6. Co – Curriculum Course 2 หน่วยกิต</p> <p>ประกอบไปด้วย 3 กลุ่มวิชาคือ</p> <p>6.1 Sports – based course</p> <p>6.2 Culture – based course</p> <p>6.3 Academic – based course</p> <p>7.Elective course จากวิชา 6 หน่วยกิต</p> <p>ในสังกัดคณะ/วิชาเอก ที่นักศึกษาเป็นผู้เลือกเรียนเอง</p>	<p>นักศึกษาคณะโบราณคดี สาขาวิชาโบราณคดีจะต้องเรียนวิชาศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ดังนี้</p> <p>1. รายวิชาบังคับ 20 หน่วยกิต ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศิลปะวิจิตร - มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม - ภาษากับการสื่อสาร - ภาษาอังกฤษ 1 - ภาษาอังกฤษ 2 - โบราณคดีเบื้องต้น - พิพิธภัณฑสถานวิทยา <p>2. รายวิชาบังคับเลือก 3 หน่วยกิต (ให้เลือกศึกษาจากรายวิชาที่กำหนดในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์)</p> <p>3. รายวิชาเลือก 7 หน่วยกิต (ให้เลือกศึกษาจากรายวิชาที่กำหนดให้กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และภาษา)</p>

ด้านรูปแบบและลักษณะของรายวิชาในการศึกษาทั่วไปของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชีย

ด้านรูปแบบและลักษณะของรายวิชาศึกษาทั่วไป จากการศึกษาวิจัยลักษณะรูปแบบรายวิชาศึกษาทั่วไปสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือรายวิชาเดี่ยว รายวิชาผสม และรายวิชาพิเศษอื่นๆ ตามที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 4 ซึ่งผู้วิจัยพบว่าแต่ละมหาวิทยาลัยจะมีจุดเด่นของรายวิชาที่แตกต่างกันโดยลักษณะรายวิชาของศึกษาทั่วไปในสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชีย วิชาส่วนหนึ่งก็จะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับวิชาศึกษาทั่วไปของประเทศไทย โดยเฉพาะรายวิชาที่จัดอยู่ในประเภท รายวิชาเดี่ยว และวิชาผสม เช่นรายวิชา Foreign Language ที่จัดอยู่ในกลุ่ม Foundation Course ของมหาวิทยาลัยโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ก็จะมีวิชาที่มีลักษณะเป็นรายวิชาเดี่ยวแบบรายวิชาเนื้อหาที่เป็นวิชาพื้นฐานสำหรับรายวิชาอื่นต่อไปเหมือนกันกับหลายๆรายวิชาในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย เช่น วิชาจิตวิทยาทั่วไป เป็นต้น หรือวิชา Information Skills ของมหาวิทยาลัยมาลาया ประเทศมาเลเซีย ก็จะมีลักษณะเป็นรายวิชาเดี่ยวแบบประยุกต์เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันเช่นเดียวกันกับ วิชาจิตวิทยาในชีวิตประจำวัน ในประเทศไทย เป็นต้น

สำหรับจุดเด่นของวิชาศึกษาทั่วไปในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในเอเชียที่ผู้วิจัยพบว่าในประเทศไทยยังไม่มีวิชาใดที่มีรูปแบบและลักษณะของรายวิชาแบบเดียวกันคือ รายวิชาที่จัดอยู่ในกลุ่มรายวิชาพิเศษอื่นๆ เช่นกลุ่มวิชาอมตะวิทยา ซึ่งจากการศึกษาผู้วิจัยพบว่ารายวิชาที่มีลักษณะดังกล่าวมีขึ้นที่ในประเทศสหรัฐอเมริกาเท่านั้น คือมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด และมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด แต่ยังไม่พบในมหาวิทยาลัยในประเทศเอเชีย รวมถึงในประเทศไทย ลักษณะพิเศษของวิชาในกลุ่มนี้คือ เป็นแนวคิดในการพัฒนาสติปัญญาผู้เรียนด้วยการให้ศึกษาหนังสือที่จัดว่ามีคุณค่าสูงอยู่ในประเภท “Great Books” โดยผู้เรียนต้องอ่านให้เข้าใจแล้วนำมาอภิปรายถกเถียงกันในชั้นเรียน และสติปัญญาที่ต้องการให้เกิดขึ้นตามแนวศึกษาทั่วไป ก็จะบรรลุผล ซึ่งแนวคิดดังกล่าวนี้เป็นของฮัทชินส์ (ไพฑูรย์สินลาร์ตัน, 2550) ที่เชื่อว่าวิชาศึกษาทั่วไปควรประกอบด้วยเรื่องของโลกตะวันตก ศิลปะของการอ่าน การเขียนและการคิด รวมทั้งคณิตศาสตร์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้นักศึกษารู้จักใช้สติปัญญาในการกระทำสิ่งต่างๆต่อไป แต่อย่างไรก็ตามลักษณะรายวิชาแบบอมตะวิทยานี้ก็มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนเช่นกัน นอกจากปัญหาในเรื่องของเนื้อหาหนังสือที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการหรือความสนใจของนักศึกษาที่มีความแตกต่างกันแล้ว ผู้วิจัยยังพบว่าวิธีการดังกล่าวอาจยังไม่มีเหมาะสมหากมีการนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในประเทศไทย ทั้งนี้เพราะปัญหาในการจัดการเรียนการสอนอย่างหนึ่งของประเทศไทยคือ อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาศึกษาทั่วไปในไทยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นอาจารย์ที่อายุน้อย ประสบการณ์ยังมีไม่มากพอ (ไพฑูรย์สินลาร์ตัน, 2550) ซึ่งหากมีการจัดการเรียน

การสอนในลักษณะวิชาอมตะวิทยา จำเป็นต้องใช้อาจารย์ที่มีประสบการณ์มากจึงจะสามารถจัดการเรียนการสอนให้เกิดขึ้นได้ด้วยดี นอกจากนี้จากการศึกษาถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนของวิชาศึกษาทั่วไปของไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2550) ยังพบว่าลักษณะการจัดการเรียนการสอนในศึกษาทั่วไปส่วนใหญ่แล้วผู้สอนจะใช้วิธีการสอนแบบบรรยายถึงร้อยละ 53.6 ซึ่งจะเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ต่างจากวิชาอมตะวิทยาอย่างสิ้นเชิง เพราะวิชาอมตะวิทยาเป็นวิชาที่ให้นักศึกษาศึกษาด้วยตนเองก่อนที่จะนำมาอภิปรายกันในห้อง ดังนั้นนักศึกษาจึงมีบทบาทเป็นส่วนใหญ่ในชั้นเรียน วิชาในศึกษาทั่วไปของประเทศไทยจึงยังไม่มีมหาวิทยาลัยใดที่มีลักษณะวิชาแบบอมตะวิทยา

นอกเหนือจากวิชาแบบอมตะวิทยาแล้วผู้วิจัยพบว่าวิชาสัมมนา (Freshman Seminar) ก็เป็นอีกลักษณะหนึ่งในประเทศไทยควรมีการจัดการเรียนการสอนในลักษณะดังกล่าว โดยวิชาสัมมนาคือเป็นวิชาที่เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหาโดยเน้นการพบปะสังสรรค์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษา เพื่อให้มีการพูดคุยกันในเรื่องของวิชาความรู้ย่อยๆ ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น เป็นการฝึกทักษะในการคิดหาเหตุผลและทำความรู้จักคุ้นเคยกับผู้รู้ในมหาวิทยาลัย จากการศึกษาวิจัยผู้วิจัยพบว่ามหาวิทยาลัยที่มีการจัดรายวิชาในลักษณะนี้ได้แก่มหาวิทยาลัยโตเกียว สำหรับในประเทศไทยจากการศึกษาค้นคว้าพบว่ายังไม่มีการจัดการเรียนการสอนในลักษณะนี้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะรายวิชาจะให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนหากผู้สอนไม่มีความเข้าใจในศึกษาทั่วไปอย่างเพียงพอแล้วก็จะทำให้ลักษณะการเรียนแบบวิชาสัมมนาไม่สามารถเกิดขึ้นได้เพราะผู้สอนก็จะสอนแบบบรรยายคนเดียว นอกจากนี้แล้วการจัดโปรแกรมให้ผู้เรียนมีโอกาสได้พบปะกับผู้สอนยังมีความจำเป็นต้องอาศัยอาจารย์เป็นจำนวนมาก ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาการบริหาร และการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอน ซึ่งจากสภาพปัญหาดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2549) ที่พบว่าผู้สอนในศึกษาทั่วไปส่วนใหญ่ที่จะมาสอนในวิชาศึกษาทั่วไป มาสอนเพราะถูกคณะหรือหน่วยงานเสนอชื่อให้มาสอนถึงร้อยละ 66 และผู้สอนสมัครใจสอนเอง ร้อยละ 39 ตามลำดับ ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์กับนักศึกษา ความเต็มใจในการสอนวิชาศึกษาทั่วไป จึงแตกต่างกัน นอกจากนี้ปัญหาที่เกิดจากชั้นเรียนมีขนาดใหญ่มาก และผู้สอนมีจำนวนน้อย ซึ่งหากมหาวิทยาลัยในไทยมีการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ลักษณะรายวิชาแบบนี้จึงเป็นอีกลักษณะวิชาหนึ่งที่มีความน่าสนใจในการนำใช้สอนกับนักศึกษาในศึกษาทั่วไปของประเทศไทย

รายวิชาที่เป็นประโยชน์กับชีวิตประจำวัน (Functional Subject matter Courses) เป็นอีกรายวิชาหนึ่งที่ผู้วิจัยพบว่าในประเทศไทยควรพัฒนาให้มีรายวิชาที่มีลักษณะดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น โดยวิชาในลักษณะนี้จะไม่เน้นในศาสตร์ด้านต่างๆ เช่น สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ แต่จะเน้นกิจกรรมและปัญหาในชีวิตประจำวันเป็นส่วนใหญ่ จากการศึกษาของผู้วิจัยพบว่ามหาวิทยาลัยกลุ่ม

ตัวอย่างที่มีวิชาที่มีลักษณะดังกล่าว ได้แก่ มหาวิทยาลัยมาลายา โดยข้อมูลจากการศึกษาฐานที่มหาวิทยาลัยมาลายาของผู้วิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยจะมีการจัดรายวิชาที่ตอบสนองต่อการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันผ่านรายวิชาในกลุ่ม Co – Curricular Course หรือหลักสูตรเสริมทักษะ ซึ่งวิชาที่อยู่ใน กลุ่มดังกล่าวจะเป็นวิชาที่นักศึกษานำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน (Soft skills) นอกจากนี้ข้อมูลจาก การศึกษาฐานยังพบว่า นักศึกษาที่ไม่ผ่านการประเมินในด้านทักษะบุคคลหรือวิชาในกลุ่มทักษะชีวิต นั้นจะต้องเข้ารับการอบรมเข้มในขณะที่ยังเรียนในชั้นปี 4 ซึ่งเนื้อหาที่อบรมจะเป็นการอบรมเรื่องทักษะ สารสนเทศ (Information Technology) บุคลิกภาพ (Personality) การวางตัว (Grooming) ภาษาอังกฤษ (English) และ ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) ทั้งนี้เพื่อเป็นการตอบสนองต่อผลลัพธ์ การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของมาเลเซีย (Malaysian Qualification Framework) ที่ต้องการเน้นให้นักศึกษาที่จบไปเป็นบัณฑิตมีลักษณะสำคัญ 8 ประการคือ 1) Knowledge 2) Practical Skill 3) Social Skill and Responsibility 4) Values, Attitudes and Professionalism 5) Communication, Leadership and Team Skills 6) Problem solving and Scientific Skill 7) Information management and Life long learning Skill 8) Managerial and entrepreneurial skills ตัวอย่างวิชาลักษณะนี้ของการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยมาลายาเช่น วิชา Entrepreneur Skill เป็นต้น ซึ่งวิชาลักษณะดังกล่าวนับว่าเป็นอีกรายวิชาหนึ่งที่มีความน่าสนใจในกลุ่ม วิชาการศึกษาทั่วไปที่ประเทศไทยควรจะมีการจัดรายวิชาลักษณะนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน วิชาการศึกษาทั่วไป ทั้งนี้เพราะรายวิชาในกลุ่มหลักสูตรเสริมทักษะดังกล่าวล้วนแล้วแต่เป็นวิชาที่จำเป็น ต่อการใช้ชีวิตในโลกยุคปัจจุบันทั้งสิ้น ซึ่งผู้เรียนเมื่อเรียนแล้วจะสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงใน ชีวิตประจำวันสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาทั่วไปที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ในชีวิตประจำวันได้

ด้านข้อกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการศึกษาทั่วไปของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศใน เอเชีย

จากการศึกษาในเรื่องข้อกำหนดกฎเกณฑ์ในการเรียนวิชาศึกษาทั่วไปผู้วิจัยพบว่าด้านจำนวน หน่วยกิตมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ดจะกำหนดหน่วยกิตของการเรียนวิชาศึกษาทั่วไปเท่ากับมหาวิทยาลัย ในประเทศไทยคือ 30 หน่วยกิต ในขณะที่มหาวิทยาลัยอื่น ๆ จะมีจำนวนหน่วยกิตที่ใกล้เคียงกันกับของ ประเทศไทย เช่น มหาวิทยาลัยหลิงนานจำนวน 27 หน่วยกิต มหาวิทยาลัยมาลายาจำนวน 15-20 หน่วยกิต และในขณะที่มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์จะกำหนดหน่วยกิตของศึกษาทั่วไปเพียง 20 หน่วยกิตเท่านั้น แต่หากนักศึกษาจะลงเรียนเกินกว่านี้วิชาที่เรียนเกินมามหาวิทยาลัยจะคิดเป็นรายวิชา เลือกละ (Unrestricted Elective : UE) ซึ่งแต่ละคณะจะกำหนดจำนวนหน่วยกิตไว้ไม่เท่ากัน เช่น

School of Design and Environment จะกำหนดวิชาเลือกเสรีไว้ที่ 12 หน่วยกิต เป็นต้น (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์) นอกจากนี้มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ยังมีข้อกำหนดในการเรียนวิชาศึกษาทั่วไปที่แตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่นๆที่ผู้วิจัยทำการศึกษาย่างเห็นได้ชัดคือ

1. นักศึกษาจะต้องเรียนในวิชาของกลุ่มศึกษาทั่วไปที่สังกัดอยู่ในคณะหรือโรงเรียนอื่นๆ (Faculty/School) ที่อยู่นอกเหนือจากวิชาในคณะหรือโรงเรียนของตนเอง
2. นักศึกษาจะต้องไม่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรที่เป็นได้ทั้งวิชาของกลุ่ม A และ กลุ่ม B (not cross - listed) ในกลุ่มศึกษาทั่วไปอื่นๆที่สังกัดคณะหรือโรงเรียนของตนเอง
3. นักศึกษาที่เรียนวิชากลุ่ม A (Subject group A) ซึ่งเป็นกลุ่มวิชาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Science and Technology) จะต้องเป็นนักศึกษาที่ไม่สังกัดคณะที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. นักศึกษาที่เรียนวิชากลุ่ม B (Subject group B) ซึ่งเป็นกลุ่มวิชาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (Humanities and Social Sciences) จะต้องเป็นนักศึกษาที่ไม่สังกัดคณะที่เกี่ยวข้องกับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

จากที่กล่าวในข้างต้นทำให้สรุปได้ว่าข้อกำหนดหลักในการเรียนวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์คือคณะวิชาที่นักศึกษาสังกัด โดยห้ามนักศึกษาเรียนวิชาที่อยู่ในสังกัดคณะตนเองหรือในกลุ่มคณะที่เป็นศาสตร์ด้านเดียวกันกับวิชาเอกของตนเป็นวิชาศึกษาทั่วไป ทั้งนี้เพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของศึกษาทั่วไปคือ เพื่อให้นักศึกษาเมื่อเรียนแล้วจะต้องมีความรู้ความสามารถที่กว้างไกลในศาสตร์อื่นๆนอกเหนือจากศาสตร์ที่เป็นวิชาชีพของตนเอง ทำให้บุคคลมีคุณภาพ และมีสติปัญญาอยู่ในระดับสูงรวมถึงสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนมาไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวันหรือทำให้ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานในอนาคตได้ ซึ่งจากการศึกษาเกี่ยวกับข้อกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยอื่นๆ ไม่พบว่ามีข้อกำหนดดังกล่าวนี้ในการลงเรียนวิชาศึกษาทั่วไปด้วย

นอกจากนี้ข้อกำหนดของมหาวิทยาลัยโตเกียวที่ได้กำหนดโดยใช้ชั้นปีการศึกษาเป็นเกณฑ์ในการเรียนศึกษาทั่วไปโดยได้กำหนดไว้ว่าให้นักศึกษาต้องเรียนวิชาในศึกษาทั่วไป (Integrative course) ในช่วงชั้น Junior Division (ตรงกับระดับชั้นปี 1 และ ชั้นปี 2) ให้ครบก่อนจึงจะสามารถเรียนในระดับชั้น Senior division (ตรงกับระดับชั้นปี 3 และปี 4) ได้

สำหรับมหาวิทยาลัยอื่นๆจากการศึกษาพบว่าข้อกำหนดกฎเกณฑ์ในการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป ส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด มหาวิทยาลัยหลิงนาน และมหาวิทยาลัย มาลายาต้องเรียนในกลุ่มวิชาและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนดให้ ซึ่งแล้วแต่ว่านักศึกษาจะเป็นผู้ เลือกเรียนเองหรือมหาวิทยาลัยหรือคณะจะเป็นผู้กำหนดรายวิชาให้ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำข้อมูลด้านศึกษาทั่วไปของประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศในแถบเอเชียไปใช้เป็น แนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงในส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาทั่วไปในประเทศไทย ทั้งในเรื่องของ วัตถุประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร รูปแบบลักษณะรายวิชา และกฎเกณฑ์ ข้อบังคับในการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป
2. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาเชิงลึกของการศึกษาทั่วไปทั้งในประเทศและต่างประเทศใน ด้านต่างๆ เช่น โครงสร้างหลักสูตร รูปแบบและลักษณะรายวิชา ตัวอย่างรายวิชา และกฎเกณฑ์ ข้อบังคับในการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบและลักษณะการจัดการเรียนการสอนในวิชาศึกษาทั่วไปของประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศในแถบเอเชีย
2. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับการศึกษาทั่วไปโดยเป็นการศึกษาเชิงลึกในด้านใดด้านหนึ่ง เช่น โครงสร้างหลักสูตร ลักษณะรายวิชา การบริหารจัดการศึกษาทั่วไปหรือศึกษาเชิงลึกใน ประเทศใดประเทศหนึ่งและศึกษาโดยเปรียบเทียบกับประเทศไทย
3. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ด้านกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ (National Qualification Framework) และ ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) ของในประเทศไทยและต่างประเทศ กับหลักสูตร รูปแบบรายวิชาของการศึกษาทั่วไปว่ามีความสัมพันธ์และมีผลต่อการบริหาร จัดการในศึกษาทั่วไปอย่างไร

DRU